

53. Komosse

Komosse äger vildmarkens karga skönhet.

Komosse har en komplexitet med många naturtyper som t.ex. kalmosse, tallmyr, kärr, dråg, sumpskog och lagg. Här finns också fastmarksholmar, myrgölar, skogstjärnar och några större sjöar. En del av mossen är påverkad av dikning och torvtäkt.

Länsstyrelsen är med i ett EU-projekt "Life to ad(d)mire" som går ut på att restaurera myrmark. I Komosse ska dikad mark återställas, så myrlandskapets växter och djur hittar hem och för människan att beundra och uppskatta.

Komosse ligger högt i landskapet mellan Nissans och Ätrands dalgångar. Marken består av en berggrund med gnejs i botten, överlagrad av sand och översta marklagren är torvjordar.

De högsta delarna av myren får endast vatten via regn. Myrens viktigaste växt är vitmossa och i Sverige finns ca 40 arter. De har ett lågt pH och är allmänt svårnedbrytbara och en säregenhet är deras antibakteriella egenskap. Mosse byggs av torv och myren blir högre allteftersom. Komosse växer ca 0,5 mm/år.

Kalhögsmossen har tuvor och där emellan blöta höljor. I tuvorna växer t.ex. praktvitmossa och flaggvitmossa, medan ullvitmossa trivs i höljorna. Bland kärleväxter kan man hitta rosling, kråkris, tuvull och tranbär. En karaktärsväxt är sileshår, som kompletterar näringsintaget i högmossens näringsfattiga miljö med att vara insektsätande.

Komosse har några större sjöar. Trehörningen och Elsabosjön ligger närmast Mulserydsvägen. Ute på myren ligger Björnsjön där smålommen kan spanas in. Därutöver finns ett antal mossgölar. Var försiktig vid gölarna. Vitmossan växer ut i vattenytan och stranden är gungfly med risk att trampa igenom.

På myren kan du höra ljungpiparens klagande visslingar. Du kan också se den stå och spana på en tuva – vackert i svart haklapp mot en brun kapp. Andra vadare finns också, som t.ex. grönbena, skogssnäppa, tofsvipa och storspov. Tranan kan trumpeta för att ge sig till känna eller tala om att den har sett dig.

VÅRT ATT VETA

Komosse är en av södra Sveriges största myrar och 4799 ha är naturreservat varav 1101 i Jönköpings kommun. Lättast upplever man Komosses olika naturtyper genom att gå Björnsjöleden, 5 km. Vid sjön Trehörningen finns också en liten badplats. Som högst når mossen 348 meter över havet, vilket är tre meter högre än Smålands Taberg.

VÄGBESKRIVNING: Vägen mellan Mulseryd och Köttkulla går över Komosse. Från Jönköping kör väg 26, Nissastigen, ta av mot Mulseryd och därefter mot Köttkulla.

PARKERING: Finns vid reservatsentrén.

Ljungpipare

Rosling

Sileseshår

"Besök Komosse på vintern en gnistrande vit januaridag, på våren med sånglärkor över den öppna kalmossen en dallrande varm julidag när doften av pors är som starkast och myrtiljefälten står guldgula mot den bruna myren, eller under hösten när grönt går mot brunt och rött och trumpetande frånflyttande tranor ljuder genom luften."

Lars Franzén ur boken *Komosse – strövtåg i tidlöst landskap* som gavs ut efter att Komosse blev naturreservat 1984.